

PETROSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre	2 kor.	Egészévre	8 kor.
Fél évre	4 „	Egyes szám ára	20 fillér

Felelős szerkesztő:

ZÁDORY KÁROLY.

Laptulajdonos:

FIGULI ANTAL.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz czímzendők. — Hirdetések, valamint nyilttéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

A közigazgatás reformja.

Folyó évi szeptember hó 1-én lép életbe a községi közigazgatási tanfolyam létesítésére vonatkozó új törvény, mely első lépés a közigazgatás általánosan szükségesnek tartott reformjához.

Az állami közigazgatás közvetítésére főképpen a községek, ezekben pedig a jegyzők hivatvák. Ezért helyez az államkormányzat, a törvényhozás kiváló szult arra, hogy képesített egyének töltsék be ezen fontos állásokat.

A községi közigazgatási közegek szakszerű kiképzése végett állami jellegű községi közigazgatási tanfolyamok állíttatnak fel.

A tanfolyamok hallgatóiul felvétetnek: főgymnasium nyolczadik, vagy főreáliskola nyolczadik osztályát, vagy ezen középtanodákkal egyenrangú más középfoku iskolát, vagy megfelelő katonai tanintézetet sikeresen végzett oly egyének, kik iskolai tanulmányaik befejezése után valamely községjegyzői (községi és körjegyzői, valamint rend. tanácsu városi jegyzői) irodában töltött legalább egy évi gyakorlatot tudnak igazolni.

A ki a tanfolyamot sikeresen elvégezte, a tanfolyamok székhelyein szervezendő vizsgálatot bízott-ságok előtt községi közigazgatási vizsgálatot tehet, melynek alapján nyert képességi bizonyítvány országos érvénnyel bír.

A tanfolyamok számát, helyét, a felvétel közelebbi feltételeit, a tanulmányi időtartamot, tanrendet, valamint a vizsgálat tárgyait, a vizsgáló bizottságok szervezetét és a vizsgálati eljárást a belügyminiszter rendeleti uton állapítja meg.

A törvény életbeléptétől számított három éven belül tanfolyam-hallgatókul felvehetők az új törvény életbeléptekor tényleges szolgálatban álló községi aljegyzők (segédjegyzők és jegyző-segéd-ek), jegyzőgyakornokok és jegyzői irnokok is, a mennyiben az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-ában előirt iskolai alapképzettségén kívül legalább egy évi gyakorlatot tudnak igazolni.

Az a községi aljegyző (segédjegyző és jegyző-segéd) jegyzőgyakornok és jegyzői irnok, a ki a jelen törvény életbeléptekor hadkötelezettségi szolgálatát teljesíti — a mennyiben ennek teljesítésére közvetlenül hivatali szolgálatából vonul be — nem veszti el azt a jogát, hogy katonai szolgálatának eltöltése után tanfolyamra felvehető legyen.

Községi és körjegyzőül csak az alkalmazható, a ki a községi közigazgatási tanfolyamot szabályszerűen elvégezte és a községi közigazgatási vizsgálatot sikeresen letette.

Jog- vagy államtudományi tudorok továbbá azok, a kik a jog- vagy államtudományi államvizsgálatot sikeresen letették, a mennyiben községjegyzői (községi és körjegyzői, valamint rend. tanácsu városi jegyzői) irodában töltött legalább egy évi gyakorlatot tudnak igazolni, községi közigazgatási tanfolyam végzése nélkül is tehetnek — a községi és körjegyzői állásokra minősítő — községi közigazgatási vizsgálatot.

A kiknek ügyvédi oklevelük van, továbbá azok, a kik a gyakorlati bírói vizsgálatot sikeresen letették, végül az 1893. évi I. t.-cz. 5. §-ának IV. pontjában felsorolt vármegyei valóságos tisztviselők (alispánok, jegyzők, főszolgabírák és szolgabírák) községi és körjegyzői állásokra minősítve vannak.

A jelen törvény életbelépte előtt az 1883. évi I. t.-cz. 6 §-ának megfelelően jegyzői vizsgát tett egyének községi és körjegyzőül ugy az illető, mint más vármegye területén is alkalmazhatók.

Rendezett tanácsu város fő-, vagy aljegyzője lehet az is, akinek az 1883. I. t.-cz. 3 §-ában a közigazgatási szakra megállapított minősítése van.

Szükségtelen azt vitatni, hogy az új törvény a közigazgatás fokozatos fejlesztését célozza s eléggé nem helyeselhető oly lépés, mely — a közigazgatás végleges rendezéséhez, amennyiben a községi és körjegyzők minősítésének emelése által, a szakszerűség szempontjából — egy régen érzett szükségét pótol s hatása bármily községi közigazgatási szervezetbe sikerrel és hasznosan beilleszthető.

Egyet azonban sajnálattal tapasztalunk és ez az, hogy Hunyadvármegyében nem lesz közigazgatási tanfolyam. Az életbeléptetési rendeletet — tudtunkkal — a miniszter még nem adta ki, de a nyilvánosságra jutott megállapítás szerint az erdélyi részen: Kolozsvárt és Maros-Vásárhelyt fog állami jellegű községi közigazgatási tanfolyam felállíttatni.

A foglalkozási s nemzetiségi viszonyokból eredő, nemkülömben a hajdani különállás természetéből folyó és mindeddig át nem alakított, sőt a jövőre is még kiható szokások s a közéletben gyökerező oly állapotok léteznek, melyeknek alapos ismerete s mérlegelése nélkül a jegyzőtől, mint a kör —, vagy község szellemi vezetőjétől sikeres működést remélni is alig lehet. Ezen fontos köztekintet s a vármegyénkben előbb-utóbb betöltendő jegyzői és segédjegyzői állások nagy száma, megdönthetetlenül indokolják egy közigazgatási tanfolyamnak Hunyadvármegye székhelyén leendő felállíttatásának szükségét,

„Petrozsény és Vidéke” tárczája.

A hárfás-nő.

Egy tizenhat éves szép leány áll, szeméit földre sütye a zárdafőnöknő előtt, ki szeliden, szeretetteljes hangon beszél hozzá:

— Látja, Czitta —, folytattá beszédét az előtte álló leányhoz — maga szegény leány, az a kevés pénz, mit nagybátyjától örökölt, megélhetést számára nem biztosít, dolgozni pedig, hogy sajátkezevel kereshesse meg kenyerét, nehéz, hisz nem úgy neveltette megboldogult nagybátyja s maga szép is: egy szép fiatal leány pedig pl. maga, ki egészen egyedül áll, pártfogók és gyámolók nélkül, annyi mindennek van kitéve a mai elfajult, rossz világban, épp azért tanácslom, ne hagyja el a zárdát, maradjon közöttünk, hisz mindenik nővér úgy szereti, mintha édes testvérük volna. Mondjon le a világ muló örömeiről s vegye fel a fátyolt; lelke mindég a vigasz malasztjával lesz telve; nem fogja a kétséges jövő aggasztani . . .

— Mindezeket én is elgondoltam, főtisztelendő anyám, tudom, hogy midőn innen távozzom, a megélhetésért való gondok elővesznek, de hát én mégis megyek, ez a kolostori néma csend, a rideg czellák szeizelése, nem elégíti ki a lelkemet, valami egyébre vágyom én, s magam se tudom mire.

A jó zárdafőnöknő még egy ellenvetést kísérelt meg s minthogy a leány hajthatatlan maradt, homlokra csókolta s elbocsátotta.

Czitta elbucszott a nővérektől és növendéktársaitól, gondolatokba merülve hagyta el a zárdát. Szíve elszorult a gondolatra, hogy ő neki nincsen senkje, egyedül áll — mint a zárdafőnöknő mondta — pártfogó, gyám nélkül. . . Mihez kezdjen, mit tegyen, hisz élnie kell? . . . Megállott s egy pillanatig azon töprengött, hogy ne forduljon-e vissza a zárdába, de habozó lelke visszanyerte ismét az egyensúlyt s félve gondolt vissza az ott uralkodó borús néma csendre s a rideg, komor köfalakra. Aztán, mintha valami jó eszméje támadt volna, egyszerre boldog mosoly jelent meg ajkain s szemében kigyúlt az örömmek lángja s megelégedve beszélt önmagához:

— Igen, igen! hisz hallottam mint susogtak sokszor nevelőim, midőn énekeltem, hogy csillaga lennék az operaháznak s kincseket, vagyont, gazdagságot szerezhetnék hangommal. . . Hangom megvan, tehát akkor nem vagyok szegény! . . . megbirom keresni a mindennapi kenyeret . . .

Utját egyik fogadó felé vette, hol szobát nyíttatott, a hordárt pedig a zárdába küldte podgyászáért.

Egy támlásszékre ereszkedve gondolkodni kezdett s mindinkább erősebb lőn elhatározása, hogy énekesnő lesz.

Alig érkezett meg podgyása, gyorsan öltözködött s nemsokára a madridi operaház igazgatója fogadta.

Czitta röviden előadta kívánságát s az igazgató rendkívül örült a szerencsének. Mig beszélt szeméi folyton a leányon függtek s úgy tetszett neki, mintha ily szép nőt, ily ártatlan angyali arcot soha se látott volna . . .

— Ami kívánsága teljesítését illeti kisasszony, mindaddig, míg hangját nem hallom, semmiféle ígére-

tet nem tehetek; hanem ha valamely, a zárdában tanult énekrészletet szíveskedik a karmester előtt elénekelni, úgy kérem a szomszéd próbatereembe átsétálni velem.

Átmentek.

Czitta énekelni kezdett s a karmester zongorán kísérté.

Az igazgató el volt ragadtatva. A hang szépen iskolázott s a legmerészebb reményeket is tulszárnyalta. Áhitattal, lélekzetét visszafojtva halgatta az éneket s rég elhangzott az utolsó ütem is s ő még állt, tágra nyitott szemekkel bámult Czittára s hallani vélte még mindig a csengő bámulatos hangokat s azt hitte, hogy álmodik a menyőrl s a magasabb szférákból jövő hangok elbűvölték.

Merengéseiből Czitta riasztotta Iel.

— Uram! elénekeltem egy részletet; bírálatát várom.

— Ah, bocsánatát, kisasszony, hogy ugy elmerengtem, szinte hallom most is azokat a csengő bájos hangokat. Ön bírálatról beszél akkor, midőn hódolat illeti. Sok énekesnőt halottam már, de ily hangot, mely a szív minden hurját rezgésbe hozni s az embert a magasabb régiókba varázsolni bílencselni s elbűvölni képs; nem hallottam soha! . . . Hajlandó vagyok évi 8000 duro fizetés mellett szerződteni s a szerződést akár most rögtön megkötni, megjegyzem azonban, hogy önnek 300 duro óvadékat kell letennie, mely összeg abban az esetben, ha a kikötött idő előtt az operától távoznék, a színháznak fogja tulajdonát képezni.

— Ajánlatát elfogadom uram, s hajlandó vagyok a biztosítékot is leteni és a szerződést azonnal aláírni.

A gymnasium évrő vizsgája.

A tanév véget ért. Az évrő vizsgák f. hó 2—4-én tartattak s a szokásos értesítő középintézetünkről a napokban meg fog jelenni.

Dr. Halmos Béla igazgató-tanár adja ki az államilag segélyezett községi algymsium 1899—1900. iskolai évről szóló értesítőt, mely a tanév történeti adatai között felelmeíti, hogy a m. kir. vall. és közokt. miniszter ezen intézetet állami szempontból szükségesnek jelentette ki s 1899. évre 1000 frt. és 1900. évre 3000 korona állami segélyt utalványozott középiskolánk részére.

De ezzel azonban még mindig nem jutott abba a helyzetbe az intézet, hogy a szabályszerű tanári díjazást megadhasa tanárainak és ennek következtében mindaddig nem vezetett eredményre a felügyelőbizottság kérvényezése, melylyel a nyilvánossági jog elnyerése érdekében ismételt járult a vallás és közoktatásügyi miniszterhez. Ismeretes ugyan is, hogy egy négyosztályú algymsiumban a törvény értelmében öt okleveles tanárnak kell működnie. A bizottság megette a kellő lépéseket, hogy okleveles tanárokat szerezzen: kiírta a pályázatot, akadtak is okleveles pályázók, a kiket a bizottság megválasztott, de mielőtt az állás elfoglalásának ideje elérkezett volna a megválasztott okleveles tanárok egynek kivételével bejelentették lemondásukat, mert biztosabb és jövedelmezőbb állást nyertek. Így aztán kénytelen volt a bizottság okleveles egyének hiányában helyettes tanárokat alkalmazni és ezzel ismét beállottak a megelőző tanév viszonyai, az intézetnek ismét csak két okleveles tanára maradt.

A bizottság mindezek daczára benyújtotta kérvényét és kérelmezte a nyilvánossági jogot legalább az első osztály részére; a válasz azonban ismét tagadó volt.

Mivel a nyilvánossági jogot nem kaphatta meg az intézet, a vizsgálatok megtartására a nagyméltóságú vallás és közoktatásügyi miniszter úr a nagyszabedű m. kir. állami főgymsiumot, nevezetesen: Ferenczy István igazgató, Gidófalvy Géza, E. Jakab Géza és Dr. Székely István tanár urakat delegálta, tanulóinknak a beíratási és tandíjak fizetését kegyesen elengedve, míg a vizsgálati díjakról a delegált főgymsiumi mondott le most is úgy, mint az előbbi tanévekben.

A nyilvánossági jog elnyerése lett volna szemmel látható jele az intézet fejlődésének. Mindazonáltal, ha ezt nem nyerhette is el, nem mondhatjuk, hogy iskolánk fejlődésében megállapodott, hogy semmi tekintetben nem észlelhető haladás. Fejlődött az intézet belső élete, a kívánságoknak megfelelőbben folyt le munkássága. gyarapodtak tanszerei, stb. Bizonyítják a fokozatosabb bár lassú fejlődést a hivatalos felsőbbség illetékes nyilatkozatai, melyek a körülményekhez képest örvendős haladást állapítottak meg.

A tanári karban beállott változásról, a felügyelő bizottságról, a tanítás anyagáról, majd a tanulók elő-

menetéről stb. hü képet nyújt az értesítő, mely szerint a múlt tanév folyamán az:

I. oszt. beíratkozott:	23.	vizsgát tett:	20;
II. " " "	19.	" " "	18;
III. " " "	10.	" " "	10;
IV. " " "	7.	" " "	7 nő-vendék.

Jeles osztályzatot nyert: az első oszt.: 0., a II-ban 2., a III-ban: 0., s a IV-ben 0.; egy tantárgyból elégtelen az I.-sóban: 5., a II-ban 1., a III-ban 2., s a IV-ben: 0.; osztályismétlésre utasított az I.-oszt. 5.-a II-ban: 1; a III-ban 0; s a IV-ben: 1 tanuló.

A statisztikai adatok beszélnek. Nem fűzünk hozzá semmi következtetést, de észrevétel nélkül nem hagyhatjuk azt az általános feltűnést keltő tényt, hogy az első osztályban a növendékek fele megbukott. Nem tudjuk, hogy minek tulajdonítható ez a szomorú eredmény de tény hogy szokatlan.

Nagy hátrány az, hogy a gyermekek a rájuk nézve idegen tanárok kérdéseire szokva nem lévén zavarba jönnek, de azt viszont el kell ismernünk, hogy a vizsgáló tanárok eljárásából kitűnt, hogy ezen körülménnyel számoltak s ezt a méltánylás legfelsőbb határáig figyelembe is vették. Mindazon által egy következtetést le kell vonnunk és ez az, hogy ha már a magas kormány is belátja, miszerint állam érdekében szükség van itt a gymnasiumra, akkor az csak úgy felelhet meg igazi rendeltetésének, ha nyilvánossági jelleggel bír.

KÜLÖNFÉLÉK.

Előléptetés. Bozó Pál máv hivatalnokot a magyar. áll. vasutak igazgatósága zámi állomásfőnök-ké előléptette. Mint buzgó, szolgálatkész, pontos és előzékeny tisztviselő, a vele több év óta érintkezésben volt közönség osztatlan rokonszenvét, bizalmát és nagyrabecsülését vitva ki, társadalmi életünknek pedig általánosan tisztelt, szeretett tagja volt. Akármennyire sajnáljuk azt, hogy a kitűnő hivatalnok, a jó barát s társadalmunk közbecsülésnek örvendő tagja körünkől távozik; mindazonáltal, megérdemelt előléptetéséhez öszintén gratulálunk.

— **A helybeli év reform. templomban** ma, vasárnap, f. hó 8-án d. e. 10 órától kezdődőleg konfirmációi ünnepély fog tartatni; d-u 2. órától kezdődőleg pedig az összes helybeli iskolákba járó ref. növendékek vallás vizsgája lesz, miről a szülőket, tanügy barátokat és az érdeklődő közönség e helyen is értesíteni kívánja az egyházi előjárásokról.

— **Himlőoltás.** A perocsényi járás területén a védhimlő-oltást dr. Weisz József orvos az alább kitüntetett helyeken és meghatározott időben végzi és pedig: *Petrocsényben* (a Wagner szálloda nagyszobájában) július 7- és 14-én d. u. 2 órákor; *Liváczényben* (a körjegyzői székházban) július 9-én, d. u. 2 órákor; *A.-B.-Iszkronban* (a Berazzy vendéglőben) július 9-én d. u. 3 órákor; *Aminoszán* (a társulati kórszobában) július 9-én, d. u. 4 órákor; *Petrillán* (a Berkovics vendéglőben) július 10-én d. u. 2 órákor; *Vulkánban* (a Salamon vendéglőben) a vulkáni, zs.-korojesdi és zs.m. parocsényi körben július 11-én d. u. 2 és fél órákor; *Banczán* (az állomási épületben) július 12-én d. e. 11 órákor; *Merisoron* a merisor-krivádiai körben (az Izrael vendéglőben) július 12-én d. u. fél 1 órákor; *Lupényben* (a jegyzői irodában) július 13-án d. u. 8 órákor; *F. Barbatényben* (a vendéglőben) július 13-án d. e. 11 órákor; a h. urikány-kimoljányi körben *H. Urikányban* (a Szterminosa patak melletti vendéglőben) július 13-án d. u. fél 1 órákor. Beoltandók a 3 hónapnál idősebb gyermekek. Oltási utószemle lesz mindenütt egy héttel később, a következő hét ugyanazon napján és óráján.

— **A nagy-szebeni felekezeti felső-leányiskola** növendékei az igazgató és egy tanár vezetés alatt f. hó 4. én este Petrocsénybe érkeztek s 5-én kirándultak Szurdok-szorosba, hol Rotter József bányatulajdonos-igazgató szívesen látott vendégei voltak. Ugyan ekkor helyből és vidékről száznál többen részesültek a nevezett ur vendégszeretében s az idegen kirándulókkal együtt a kedvező időben kellemesen töltötték az egész napot.

— **Társasvacsora a tanárok tiszteletére.** Lapunk más helyén referálunk a petrocsényi államilag segélyezett magánygymsiumunkban lefolyt évrővizsgákról s általán ezen zsenge tanintézet múlt évi taneredményéről. Megemlítjük azonban azt is, hogy f. hó 4-én este a Berger-féle vendéglőben a vizsgák megtartására kiküldött nagy-szebeni áll. gymnasium s a lefolyt tanévből itt működött tanárok tiszteletére adott társasvacsora igen jól sikerült, daczára annak, hogy számosan, kik azon résztvevni óhajtottak éppen nem, vagy oly későn értesítettek, hogy meg nem jelenhettek. A felköszöntések — természetesen — el nem maradhattak, ezek sorát Dombora László jegyző nyitotta meg Petrocsény közönségének azon hálaerzetét tolmácsolva, melyet úgy a vizsgálobizottság, mint az itteni tanári kar méltán kiérdemelt. Dr. Székely István igen szép pohárköszöntőben emelte ki azon szívéllyességet, melyben Petrocsény közönsége a nagy-szebeni delegált tanárokat minden alkalommal részesíti s halájuk érzetének kifejezést adva életi Petrocsény közönségét. Dr. Rosenberg Ignác kiemelte a nagy-szebeni áll. főgymn. igazgatója s tanárainak algymsiumunk ügye iránt tanúsított jóakaratát, érdeklődését, szigorú, részrehajthatlan igazságos, eljárását

Felóra mulva szerződéssel a kezében hagyta el Czitta az igazgató fogadó termét, ki egész a lépcsőig kísérte őt s udvarias kézsorítással vált el tőle.

* * *

Madrid utcaján óriási plakátok hirdették az új művésznő fellépését s a lapok hasábjait irtak róla.

Nyilvános helyeken kaszinókban, kereskedésekben, kávéházakban, palotákban stb. mindenütt Czittáról, az énekművészet új csillagáról beszéltek. A jegyeket elkapták s egy-egy megvásárolt jegyért tiszteletes árt kínáltak.

Végre megérkezett a várva várt est.

Két órával az előadás kezdete előtt az összes helyek el voltak foglalva, mi a színházi krónikákban párját ritkítja, s boldog volt, a ki a nyitva hagyott ajtó mellett állást foglalhatott.

Fél 8 órákor kezdetét vette az előadás, Czitta az I. felvonás 2-ik jelenetében lépett ki a világot jelentő deszkára.

Ugy nézett ki, mint egy földre szállt angyal.

A közönség megigézve szemlélte, s száz meg száz látszó volt ráirányozva s aztán kitört a taps-vihar és percekig hangzott a falrengető »viva!« evviva!« kiáltás.

Midőn Czitta énekelni kezdett, siri csöndesség volt a nézőtér. Visszafojtott lélekzettel hallgattak, szinte nyelték a hangokat s midőn jelenésének vége volt; kitört százszoros erővel a tapsorkán s a »viva!« kiáltás.

A babérszörök halmazától alig lehetett arcazt látni, midőn azokat átvette. A hölgyek csokraikat do-

bálták a színpadra s boldog volt, ki csak egy szál virágot is hinthetett diadal útjára.

Az egész előadás alatt a rajongás, a hódolat nyilatkozott meg.

Mindenki tombolt csak egy 28 évesnek látszó férfi nem, ki a színpaddal átellenben levő páholyok egyikében ült szótlanul. Fájt neki a tetszés oly hangos megnyilatkozása s maga elé bámulva esendesen mormogja:

— Egy elsőrendű csillag ő, kit a hódolat megzavar, a rajongás elbűvöl, megrészegít s fénytelenül fog aláhullni mint kiégett meteorok, mint alászállott égitümeny.

Az előadásnak vége volt s a gratulálók elől Czitta kocsiába ülve, észrevétlenül lakására menekült.

A pamlagra vetette magát és sirt, mint egy gyermek — örömben... Ah, ily dicsőségről ő nem álmodott, hiszen ő csak a mindennapi kenyerét akarta megszerezni!... De hát mégis!... A győzelem nem volt teljes, hisz midőn száz meg száz nő és férfi esztét vesztve tombolt, volt egy lény, egy férfi ki a színpaddal szemben egy páholyból nézett villogó szemekkel s komor arccal reá. És ez az egy férfi Czittát megzavarta, fájt neki, hogy van egy valaki, kit hangja s megjelenése meghódítani nem volt képes...

Pedig, ha tudta volna!...

Ez a fájó gondolat gyötörte, míg végre a jótékony álom lezárta szemét.

Czitta, babért-babér aratott s szalonjában a büszke arisztokraták nyüzsgtek; sokan ajánlák fel-

vüket, gazdagságukat neki, de ő hajthatatlan maradt. Ő mindig csak azt a komor arcazt s azt a delejes, villogó fekete szempárt látta maga előtt, mely előadás-kor a szokott helyről mindig felé revedezett.

Ugy érezte magát, mintha az az szempár, egész lényét urálna.

Minden este szebben énekelt s mindennap más és más hódolók jöttek hozzá, hogy lerakják lábához a babért, csak ő nem jött — a komor arcazt, villogó szemű férfi... Pedig Czitta várta, várta olyannyira, hogy örömben elragadtatásban kitarta volna szívét előtte.

Az a férfi Don Radigó spanyol főnemes volt, ki atyja halálával már 26 éves korában, több millió duró értékű vagyonhoz jutott.

Ott volt minden este a színházban, hallgatta — mint önmagának mondogatá — az Istennő dalát, Lelkét bántotta a zajos tetszésnyilatkozat. Feltette Czittát, hogy elbűvöljék a mézes-mázos szavak s ugyanaz a sors jut neki is osztályrészü, mint a legtöbb énekesnőnek.

Tudta, hogy valami titkos érzés, valami jól eső édes fájdalom szorongatja szívét s izgatottan leste Czitta megjelenését. Egy pillanat alatt valami gondolat érlelődött meg agyában, hogy nőül vesszi a leányt.

— De bátha nem szereti, hisz személyesen nem is ismeri?

Ily gondolatokkal tölődött az elbűvölt férfi, míg Czitta jelenése következett. Ott állott aztán előtte a ragyogó szépségű nő s hangjának igéző varázslata fogva tartotta egész lényét s ráirányozott tekintetének hatása alatt, önfeladetten lesütte szemét.

melyet a vizsgálatok során tanusítottak s eltette a vizsgáló tanárokat s az elnöklő igazgatót. Dr. Schulek Jenő elismeréssel adoz gymnasiumunk, ezen kulturális intézményünk fejlesztésének buzgó tényezői az itteni tanári karnak s ennek jóléteért őrít poharat. Zádory Károly, zsenge tanintézetünk fennállásának biztosítására elismerésre méltó odaadással s elvitázhatlan sikerrel működő községi gymnasiumi felügyelőbizottságot s különösen is annak buzgó elnökét: Andreics János bányaigazgatót élte. Dr. Halmos Béla gymn. igazgató a maga és tanártársai nevében mond hálás köszönetet a nagyszobai áll. gymn. igazgatója és tanárainak, kik a taneuredmény megbírálása körül oly részrehajlatlan igazság szeretettel járnak el, tekintetbe véve a tanulók szokatlan helyzetét; köszönettel említi tel a közs. gymn. felügyelőbizottság jóakaró támogatását, melylyel az ő működésüket megkönnyíteni igyekeztek; köszönetét nyújtja a szülőknek, kik a legnagyobb felelősséggel járó feladat teljesítésével, gyermekeik oktatásával őket megbízták. Élte az említetteket. Dombora László annak felemlítésével, hogy Wlassics, m. kir. vall. és köz. miniszter úr ő nméltósága gymnasiumunkat állami szemponttól szükségesnek jelentette ki s ezen tanintézet segélyezésére állami hozzájárulást biztosított, élte a. m. kir. vall.- és közokt. minisztert. Éjféltájban távoztak a kedves vendégek. kiktől azon óhajással bucsúztak a közérzületet tolmácsoló jelen voltak, hogy bár minél gyakrabban üdvözölhetnénk őket itt, de már mielőbb nem úgy, mint vizsgáló bizottságot. A terítés igen fényes, a a felszolgálás kifogástalan és a bőségesen tált ételtek általános elismerés szerint, izletesek voltak.

— **Az időjárás** itt a Zsilvölgyben szokatlanul meleg, a nap égető sugarai szinte perzselik az embert. A legmagasabb hegycsúcsokon is csak itt-ott csillámlik vakító fehéren a hó. A hét utolsó napján meleg szél verte fel az utakat s utcazk porát, miáltal remegve gondoltunk a tűz támadásának eshetőségére. Egy kis jótékony eső, üdítőleg hatna az emberekre és a tenyésztésre egyaránt.

— **Rablás.** Tiberi Giovanni, romániai lakos vasútépítési vállalkozót a magyarhatár közelében az uton öt vasuti munkás megtámadta, félholtra verte s a nála volt 13.000. frankot elrabolta. A román csendőrök csakhamar a tettesek nyomára akadtak s Piatra Albaig üldözték, de a rablók magyar területre jutva a nyomot vesztett román csendőrség elől elmenekültek s valószínűleg itt Petrozsényben vagy a vidéken esetleg mint munkások tartózkodnak. Egyet a rablók közül a romániai csendőrség elfogott s annak vallomása szerint ezinkostársai voltak: Bojka Gyura 50 éves montenegrói munkás, ki egyik lábára sánta s őszbevegyült fekete haju, Crasoovits Miló, horvátországi 35 éves, rongyos ruházatu csavargó és Csenagor Márkó montenegrói, olasz viseletű 40 éves csavargó. Az illetők ezen vidékre menekültek kíváncsiak volna, hogy a nagyobb iparvállalatok, mint munkaadók is figyelemmel kísérjék.

— **Helyreigazítás.** Legutóbbi számunkban a zárdaiskola évzáró-ünnepéről referálva a szépszámu díszes

közönség körében feltűnést keltett azon tényről is említést tettünk, hogy csak egy növendéknel hiányzott a nemzeti színű szallag, mely ha nem véletlenül történt, mindenesetre helytelenítendő. Illetékes helyről vett értesülésünk szerint az illető növendék igen szép nemzeti színű szallagot hozott az intézetbe az előző napon s a záróünnepélyre elfeledte elhozni s akkor akart érte hazamenni, midőn már késő volt, mert az ünnepély kezdődött s a növendék még sirt is, hogy az elkészített trikolor nem díszíthette csinos ünnepi öltözkéket. Előző években ugyan azon növendék hazafias darabokban szerepelt nemzeti színű szallaggal, tehát célzatosság nem forogván fenn, a közönség kifejezésre jutott következtetésének sem lehet indoka. És ezt örömmel hozzuk nyilvánosságra.

— **Kaczagó-est.** Zilahi Gyula a budapesti nemzetiszínház kitűnő művésze pár hét lefolyása alatt Petrozsénybe érkezik s egy kaczagó-est rendezésével fogja intelligens közönségünket szórakoztatni. Ezen örömdetes hírt oly megjegyzéssel újságoljuk, hogy annak idején az érdekes műsor köztudomásra fog hozatni.

Műkedvelői előadás. Petrozsény és vidékének műpártoló közönsége minden alkalommal bebizonyította, hogy a jótékony czélok előmozdítására mindenkor meg-hozza a kitelhető anyagi áldozatot s az ily czélra rendezett műkedvelői s egyéb előadások erkölcsi támogatásával méltányolja a műkedvelők buzgalmat. Ezen tudattal indítva élénk mozgalom indult meg az augusztus 20-án rendezendő műkedvelői színelőadás érdekében, melyről említést téve megnyugvással jelezük, hogy a kezdeményezők intelligenciája és ismert buzgalma, nemcsak a közönségnek fog egy élvezetes estét szerezni, hanem valamely helyi jótékony czélt is előmozdítand.

— **Nyári táncmulatság.** A petrozsényi bányászok július hó 15-én vasárnap a kaszinó kert-helyiségében, kedvezőtlen idő esetén a Prokopp-féle vendéglőben jótékonyezelu nyári mulatságot rendeznek. Belépti-díj: Személyjeggy 1 kor. Családjeggy 2 kor. Kezdeté d. u. 3. órakor. A tiszta jövedelem a petrozsényi kálvária kápolna felépítésére fordítatik. Tekintettel a jótékonyczélra, felülfizetések köszönettel fogadtnak és hírlapilag nyugtáztatnak. A zenét a bányazenekar szolgáltatta. Mult számunkban — sajtóhírből — tévesen volt jelezve a mulatság ideje.

— **Táncmulatság Lupényben.** A lupényi bánya-altiszti-kar a róm. kath. templom javára f. évi július hó 22-én. kirándulással egybekötött táncmulatságot rendez. Belépti-díj: családonként 2 korona, személyeként 1 kor. 50 fill. Felülfizetések köszönettel fogadtnak és hírlapilag nyugtáztatnak. A kirándulás d. u. 2 órakor kezdődik, és pedig a „Victoria“ bányához vezető út melletti kellemes terségre. A táncmulatság 8 órakor kezdődik. A szászvárosi első zenekar fog játszani.

— Én is. .

Aztán ajkuk egy hosszú, forró csókban forrt össze s egymást átölelve tartották soká, soká. . . És egyik kérdezte:

— Szeretsz? . .

A másik meg szenvedélylyel felelte:

— Szeretek! . .

S minden egyes válasz után egy csókban találkoztak a két szerelmes lélek.

Öt év repült el azóta, ötször halt meg s öltözött viruló pompába a nagy természet.

Czitta boldog anyja s Don Radrigó boldog atya. A kerti lugasban ülnek s előttük egy kis füeska játszik. Az anyja hárfán játszik s esengő hangon énekel, a férfi elragadtatva szemléli először a gyermeket aztán a nőt s boldogság sugárik arcán. Aztán midőn a füeska belemerült játékába s nem figyelt rájuk; gyöngéden átöleli nejét Czittát s szerelmesen sugja fülebe:

— Ma öt éve hódolattal, rajongással ünnepelt művész nő voltál kedvesem s ma hárfásnő vagy. . . . Akkor jutalmad virág, babér, tüntető taps volt s százan meg ezen rajongtak körül, ma csak kettő rajong érted: az atya és fiu, s jutalmad egy szenvedélyes s ártatlan csók. . . .

Es én oly boldog vagyok, hogy ily közönségnek énekelek s pengetem hárfámat mint hárfásnő, a te nőd s a legboldogabb anyja. Válaszoló Czitta s megcsókolták egymást.

Ez a jutalom, ez a hódolat többet ért, jobban eset lelkének az egész világ hódolatánál, a tenyészet minden virágánál.

Rosondai Albert.

Az Urikány-Zsilvölgyi magyar köszénbányarészvény-társaság Tisztviselőinek Casinoja 1900 évi július hó 8-án d. u. 2 órai kezdettel lupényben, a Valea Sohodolban, zártkörű nyári-táncvígalmat rendez. Este a „Casino“ nagytermében folytatnak a mulatság. Belépti-díj: családjeggy- és személyjeggy 3 korona Kedvezőtlen idő esetén a táncmulatság a Casino nagytermében fog megtartatni esti fél 8 órai kezdettel.

— **Intőpélda.** Legutóbbi számunkban említettük, hogy Mészáros N bányaalalmazott 2-5 m. magasságból s a saját hibájából a tárnába esett s eszméletlen állapotban vitték a kórházba. A nevezett teljesen felépülve hagyta el a kórházat, de vakmerősége intőpéldául szolgál aránézve, hogy a bányaszolgálat teljesítésére vonatkozó rendszabályok megtartásával az alkalmazottak a saját testi épségük s életbiztonságuk megóvására irányuló kötelességüket teljesítik, mi által a szerencsétlenségnek rendszerint elejét vehetik.

— **Az ácsorgók.** Vasárnaponként, minden irányból özönlenek Petrozsénybe a vidék lakói s a főútezőn csoportosulva elállják az utakat, akadályozzák a közlekedést. Leginkább a pálinkamérések előtt tömörül a sokaság, a hol a férfiak botra támaszkodva s így diskurálva fogyasztják a bódító ezujkát, hűségesen megosztva az asszonyok, lányokkal és gyermekekkel. Alkonyat után oszladoznak, kiabálva, kurjongatva s itt ott egymást agyba-főbe verve döllöngélnék vissza tüzhelyeikhez. A közönség boszankodva tér ki előlük, méltán elítélve ezt a rendetlenséget, melynek ideje volna már valahára véget vetni, eltávolítva a járdákról és koesi utról az ácsorgókat, megtorolva a csendháborító kurjongatást, hogy a közönség ne lenne a járás-keles, a szabad közlekedésben korlátozva s éjjeli nyugalmaiban háborgatva.

— **Ismét betörés.** Már fel se tűnik, ha ilyen hangzatos czímet használunk, hiszen az volna szenzációt keltő újdonság, ha a személy, vagy a vagyonbiztonság elleni kihágások eseteiről nem referálnánk. Folyó hó 6-ára virradó éjjel Weisz testvérek üzletébe betörttek s 180—200 koronát tevő pénzt elemelek. A tettes, vagy tettesek után erélyesen nyomoz a csendőrség, de ez ideig eredménytelenül. Közbiztonsági állapotunknak ez is csallhatatlan fokmérője. Nem azért, mintha ez máshol meg nem történnék. Nem! Hanem, azért, mert itt semmi elővigyázati intézkedés sincs arra nézve, hogy ilyesmi ne forduljon elő. Az eddig előfordult esetekben, a gondviselés figyelmeztető intését kellene felismernünk, de nincsen senki, aki ezt megértse. Majd ha egy megrendítő katasztrófa bekövetkezik, akkor megszólal a hivatott faktorok lelkiismerete s az ónvád kényszerítő hatása alatt talán. . . . de csak talán, befogják látni, hogy az éjjeliőrség, a tűzoltóság s a belrendőrség rendszeresítésének elmulasztásával, póthatatlan hiba követtetett el. De felünk, hogy ennél tovább akkor se megyünk. A legutóbbi betörés fényes nappal éppen úgy megtörténhetett volna mint éjjel, hiszen a Barcsay-féle házban világos reggelig fenn voltak, a vendéglő előtt a zene játszott az udvaron a eselédesség s a vendégek folyton jártak-keltek, mi által az udvaron kifeszítettek egy ablakot s a vasrácsan át behatolva felfeszítették a kézi kaszszát s ami pénzt abban találtak, azt elvitték. A Wertheim-szekrény kulcsai is abban a fiókban voltak, egy köteggben de szerencsére vagy nem vette észre a betörő, vagy nem volt ideje kinyitni a pénzszekrényt, melyben 6 ezer s néhány száz korona volt. Minden jel arra mutat, hogy a háznál s az üzletben járatosnak kellett lenni a betörőnek, a ki azt is tudta, hogy a rendes szokás ellenére azon este nem veték ki a fiókból és nem helyezték a Wertheim-szekrénybe a pénzt. Az árucikkkekből semmi sem hiányzik.

— **Tanulmányi kirándulás Párisba.** A kultusz-miniszter helyeslése mellett Propper N. János, igazgató a magyar tanuló ifjuság számára folyó hó 19-én a párisi kiállítás megtekintésére tanulmányi kirándulást szervez. (II. oszt. 145-50 frt. III. oszt. 115-50 frt). Jelentkezések a rendezőségnek Budapest, Hungária szálló történhetnek.

Ah, mit érzett Czitta e pillanatban! . . . Szívének minden érzelmét a dalba öntötte, s mily nagy volt öröme, midőn őt is tapsolni látta! . . .

Midőn lakására hazahajtatott, szokásához híven maga elé merengett, örült a diadalnak, szíve hevesen dobogott, majd szétrepeszté keblét.

Maga elé képzelte őt, az imádot, mint néz esdeklően szemébe, mint csókolja kezét s kérdi: szeretsz? Ő meg boldogan simul keblére s feleli: szeretlek, tied minden gondolatom! . . .

Másnap inasa, Don Radrigót jelentette be.

Czitta azonnal fogadta.

Don Radrigó udvariasan üdvözölte s aztán közönyös dolgokról beszéltek. Látszott mindkettőnek epepedő arcáról, hogy valami mást várnak egymástól, mely a szívet megnyugtattja s a lelket boldogsággal tölti el. . . . Végre Don Radrigó nyilatkozott.

Megragadta a leány kezét s mondá:

— Feleljen Czitta az égre kérem, ne kínozzon, ne vigyen az örületbe. Én szeretem, imádom kegyedet, szeretem szenvedélylyel, hűvvel, mint férfi még nem szeretett soha, öné minden gondolatom, egész valóm, a nappalom, az éjjelem, tegyen boldoggá, hisz oly rideg egy szerető lény nélkül, oly sivár az élet! . . .

Szemei ragyogtak, a szenvedély lángjalobogott az arcán. Ki tudna egy ily tekintet befolyása alatt hideg maradni, midőn azok a szemek oly esdeklő fény sugarakat lövelnek? . . .

Czitta, belenézett azokba az éjfékete szemekbe s elbódulva, megrészegedve simult a férfi keblére s pírulva felelte:

— **Értesítés.** A tiszai ág. hitv. evang. egyházke-
rület esperesi Collegiumának Jogakadémiáján az 1900
—1901. tanévre a beiratások f. évi szeptember 1.-étől
12-éig eszközlendők; az előadások pedig szeptember
17-én veszik kezdetüket. Azok az önkéntesek, a kik tény-
leges katonai szolgálatukat f. évi szeptember hó végén
fejezik be, október 1—8. napjain iratkozhatnak be. A
vizsgálatok határideje szeptember 1-étől 15-éig terjed.
A jogakadémia hallgatók vallásfelekezeti külömbiség nél-
kül részesülhetnek a Collegium kebelében fennálló táp-
intézet kedvezményeivel. (Az erre nézve megállapított
félévi díjak a következők: ebéd és vacsoráért 62 kor.,
ebédért 38 kor.). Az erre érdemeseik igényt tarthatnak
a Collegium által évenként kiosztatni szokott ösztöndi-
jakra; valamint a szegénysorsuak tandíjmentességre,
tápitészeti díj elengedésre s a jelentékeny alaptőkével
rendelkező „Jogász-segély-egylet” támogatására számí-
thatnak. Mindennemű felvilágosításokkal szívesen szol-
gál Eperjesen, a jogakadémia igazgatósága.

— **Internatus.** A brassói állami felső kereskedel-
mi iskolával kapcsolatos állami internátusba felvételekért
aug. hó 15-ig. lehet folyamodni. A teljes ellátás évi
díja 500 korona. A városnak kedvező egészségügyi vi-
szonyai, fejlett ipara, élénk kereskedelme és forgalmi
viszonyai, valamint az intézet tanulóinak többnyelvűsége
az iskola hivatásából folyó általános nevelési és tanítá-
si feladatoknak előmozdítására egyaránt kedvezők. Bö-
vebb felvilágosítást ad az intézet igazgatósága.

— **A mértékhiitelesítés államosítása.** A kereskedel-
mi miniszteriumban a mértékhiitelesítés államosítását ter-
vezik. Az erre vonatkozó törvényjavaslat már készen
van s a nyári szünet után kerül a törvényhozás elé. A
javaslat gondoskodik egyúttal arról is, hogy a hitele-
sítés a legmodernebb segédeszközökkel történjék. Ki-
vánatos volna, hogy gondoskodás történjék a mérték
hiitelesítés megkönnyítéséről s egyben arról is, hogy a
közforgalomban a hiteles mértékek használata ellenőriz-
tessék.

— **Magyar-román vasuti csatlakozás.** Ama híresz-
telésekkel szemben, hogy a román vasutnak a Vörös-
torony-szorossal való csatlakozása ebben az évben nem
készül el, irányadó romániai körökből jelentik, hogy a
csatlakozás még ez évi novemberig teljesen elkészül.

— **Sulyos válság Romániában.** Azon viszonyról
fogva, mely köztiünk és Románia között fenn áll s már
a szomszédos kis ország közelségénél fogva is, nem
lesz érdektelen azon válságról említést tenni, mely ott
fennáll. Évek óta általános a panasz a szomszédos kis
Oláhkirályságban a sulyos gazdasági válság miatt, a
mely csak nem akar véget érni, sőt évről-évre fokozó-
dik. Nemesak a lakosság, de maga az állam is érzi
ennek a válságnak a sulyát. Nemrégiben, mint a ro-
mániai lapok írják, két ezredet kellett szabadságotolni
a pénz szűke miatt, most pedig az államhivatalnokok
és katonatisztek fizetése okoz óriási nehézségeket az
államkincstárnak. A sulyos válság főleg azzal függ ösz-
sze, hogy az idegeneknek nincs birtokvásárlási joguk,
állampolgári jogot pedig rendkívül nehéz szerezni
és ezért a külföldi bankok nehezen adnak nagyobb
kölcsönöket Romániába.

Nyilvános köszönet.

Mélyen tisztelt **Kozák Györgyné** urnő, továbbá:
Roth Frigyes ur a petrosényi gör. kel. hívek új temp-
loma belső ékességének s a vallás-kegyelet érzetének
emelésére egy-egy értékés szt. képet adományoztak,
melyért a hálára kötelezett hitközség forró köszönetét
tolmácsoljuk.

Petrozsény, 1900. július hó 5-én.
Szokol Dénes Stanea Avram,
gör. kel. egyház- gör. kel. lelkész.
gondnoka.

HIRDETÉSEK:

Szünidői oktatás.

Szíves tudomás vétel végett tisztelettel érte-
sitem az érdeklődő szülőket, kik gyermekeiket
mérsékelt díjért a szünidő tartama alatt ismétlő
vagy javító-oktatásban kívánják részesíttetni, szí-
veskedjenek folyó július hó 15-ig ezirányban ve-
lem értekezni. Az előbbi években tapasztalt érdeklő-
dés és az elért eredmény indítanak a szünidei
oktatásra. Az ismétlő és javító oktatás rendtartásáról
s a napi tanidő beosztásáról az érdeklődő szülők
külön értesíttetnek.

Petrozsény, 1900. jul. 1-én.

Bakos József,
okl. tanító és kántor.

Jó és olcsó hus.

Van szerencsém a nagyérdemű fogyasztó-
közönségnek jelenteni, hogy husvágási és mérési
üzletemben

a marhahusnak: kilogrammja . . 64 fillér.
a sertéshusnak „ . . 92 „
a juh-husnak „ . . 56 „

Midőn a mélyen tisztelt fogyasztóközönség
kegyes pártolását kérem a jó és pontos kiszol-
gálásról kezeskedve vagyok,

kiváló tisztelettel:
Junger József
mészáros.

Petrozsény, fűteza, Klein-ház.

Joanovits és Sternád

fényképészeti és festészeti műterme,

Petrozsény.

Van szerencsénk Petrozsény és vidéke n.
é. közönségének becses tudomására hozni, hogy

fényképészeti és festészeti műtermünkben

vagy kívánatra azon kívül is látogatójegy alaku-
(visit), cabinet, makart, boudoir- képfelvételeket
s nagytasokat eszközlünk, bromezüst s platin-
papírra aquarelleket, colorirozott képeket, valamint
chromo-képeket készítünk, melyek kivitelben s fi-
nomságban minden festett képet fölülmulnak.

Jelezzük egyben, hogy czégünk beltagja —
Sternád Albert — legközelebb a vidéken
megjelenend s a n. é. közönség kényelmére és
teljes meglegedésére ott fogja az előzetesen köz-
hírréteendő helyen és időben a fényképfelvételeket
eszközölni.

A fényképek jósága, tartóssága és kifogás-
talan kiviteleért szavatolunk.

Az árak a legmértányosabbak.

Midőn műtermünket az intelligens közönség
becses figyelme és jóindulatába ajánjuk, vagyunk
kiváló tisztelettel:

Joanovits és Sternád.

3—3

Fodrász üzletemben

egy jó házból való fiu tanonczul
azonnal felvétetik

Peck K. Márton,

Petrozsény.

“Stearoptinum”

(Olaj-sebtapasz)

Bámulatos gyorsan gyógyító olaj-
sebtapasz, a mely egyetlen a
maga nemében s egy régi
család titka.

Budapesten a katonaságnál orvosilag rendelve.

Bistosan gyógyítja s a fájdalmat rögtön csillapítja bármily sebeknél: vágás, zuzódás, égés, fagyás, mindenféle kelevény, a
női emlők gyuladása és gyűlése, a titkos betegségek, kiütések stb.

Egy adag ára használati utasítással együtt: 2 korona.

A hatásáért kezességet vállal, a mi, ha elmaradna, -- a pénzt visszaszolgáltatja a „Stearoptinum” laboratoriuma.

A pénz beküldésével, vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum” laboratoriumában,

Budapest, VII. kerület, Mexikói-ut 88. II. 25.